

MONITORUL OFICIAL AL ROMÂNIEI

Anul 171 (XV) — Nr. 661

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 18 septembrie 2003

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>	<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
HOTĂRÂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI		ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
1.070. — Hotărâre pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 174/2002 privind instituirea măsurilor speciale pentru reabilitarea termică a unor clădiri de locuit multietajate.....	1–13	335/714/318. — Ordin al ministrului agriculturii, pădurilor, apelor și mediului, al ministrului sănătății și al președintelui Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor pentru aprobarea Normelor cu privire la natura, conținutul, originea, fabricarea, etichetarea și marcarea unor produse din cacao și ciocolată destinate consumului uman	14–16

HOTĂRÂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 174/2002 privind instituirea măsurilor speciale pentru reabilitarea termică a unor clădiri de locuit multietajate

În temeiul art. 107 din Constituție și al art. 12 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 174/2002 privind instituirea măsurilor speciale pentru reabilitarea termică a unor clădiri de locuit multietajate, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 211/2003,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Se aprobă Normele metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 174/2002 privind instituirea măsurilor speciale pentru

reabilitarea termică a unor clădiri de locuit multietajate, prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

PRIM-MINISTRU
ADRIAN NĂSTASE

Contrasemnează:

Ministrul transporturilor, construcțiilor și turismului,

Miron Tudor Mitrea

p. Ministrul administrației și internelor,

Toma Zaharia,

secretar de stat

Minstru delegat pentru administrația publică,

Gabriel Oprea

Ministrul economiei și comerțului,

Dan Ioan Popescu

Ministrul finanțelor publice,

Mihai Nicolae Tănăsescu

București, 11 septembrie 2003.
Nr. 1.070.

NORME METODOLOGICE

de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 174/2002 privind instituirea măsurilor speciale pentru reabilitarea termică a unor clădiri de locuit multietajate

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. — (1) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 174/2002 privind instituirea măsurilor speciale pentru reabilitarea termică a unor clădiri de locuit multietajate, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 211/2003, denumită în continuare *ordonanță de urgență*, instituie măsuri speciale pentru reabilitarea termică a unor clădiri de locuit multietajate și a instalațiilor aferente, realizate după proiecte-tip în perioada 1950—1985, amplasate în zone urbane, racordate la sistemele centralizate de furnizare a energiei termice ale unităților administrativ-teritoriale, denumite în continuare *clădiri de locuit multietajate*, și care necesită, după caz:

a) îmbunătățirea performanțelor de izolare termică a elementelor de construcție care delimitează de exterior spațiile interioare încălzite;

b) creșterea eficienței energetice a instalațiilor interioare de încălzire și de alimentare cu apă caldă menajeră.

(2) Prezentele norme metodologice de aplicare a ordonanței de urgență, denumite în continuare *norme metodologice*, stabilesc:

a) condițiile de eligibilitate și criteriile de selecție a clădirilor de locuit multietajate ce se nominalizează în programele anuale de reabilitare termică, denumite în continuare *programe anuale*;

b) fundamentarea programelor anuale;

c) acțiunile coordonatorilor programelor anuale și ale asociațiilor de proprietari/locatari;

d) modalitatea de finanțare a cheltuielilor privind reabilitarea termică a clădirilor de locuit multietajate, inclusiv a celor din subvenția de la bugetul de stat;

e) contractarea serviciilor și lucrărilor.

Art. 2. — (1) Reabilitarea termică a clădirilor de locuit multietajate constă, de regulă, în realizarea unor măsuri speciale, grupate astfel:

a) măsuri aplicabile elementelor de construcție și instalațiilor aferente clădirii aflate în proprietatea comună;

b) măsuri aplicabile elementelor de construcție și instalațiilor aferente clădirii aflate în proprietatea individuală.

(2) Măsurile prevăzute la alin. (1) lit. a) constau, în principal, în:

a) termoizolarea pereților exteriori;

b) termoizolarea planșeului peste ultimul nivel;

c) termoizolarea planșeului peste subsol;

d) transformarea, după caz, a terasei în șarpantă;

e) contorizarea utilităților termice la nivel de clădire/scară;

f) termoizolarea conductelor din subsol și înlocuirea armăturilor cu pierderi.

(3) Măsurile prevăzute la alin. (1) lit. b) constau, în principal, în:

a) modernizarea ferestrelor prin înlocuirea cu ferestre noi performante/adăugarea unei cercevele cu una-două foi de geam/montarea de obloane, după caz;

b) etanșarea rosturilor și a elementelor de închidere mobile — ferestre, uși;

c) contorizarea consumurilor individuale de apă caldă de consum;

d) modernizarea corpurilor de încălzire și a armăturilor instalației de distribuție a apei calde de consum, aferente apartamentului;

e) montarea de repartitoare de costuri pe corpurile de încălzire din apartament.

Art. 3. — (1) Reabilitarea termică a clădirilor de locuit multietajate cuprinde următoarele etape de intervenție:

a) expertizarea energetică și emiterea certificatului energetic;

b) proiectarea — studiul de fezabilitate (auditul energetic), proiectul tehnic, caietele de sarcini și detaliile de execuție și recepția acestora;

c) executarea și recepția lucrărilor de reabilitare termică.

(2) Circuitul informațional-decizional al etapelor de intervenție definite la alin. (1) este prezentat în anexa nr. 1.

Art. 4. — (1) Expertizarea energetică a clădirilor de locuit multietajate se inițiază de către autoritățile administrației publice locale și constă în identificarea principalelor caracteristici termoenergetice ale clădirii și ale instalațiilor de încălzire și de alimentare cu apă caldă menajeră aferente acesteia. Expertizarea energetică se efectuează de către un auditor energetic atestat, cu respectarea „Normativului pentru expertizarea termică și energetică a clădirilor existente și a instalațiilor de încălzire și preparare a apei calde de consum aferente acestora”, indicativ NP-048-2000, publicat în Buletinul Construcțiilor nr. 4/2001, a „Normativului pentru elaborarea și acordarea certificatului energetic al clădirilor existente”, indicativ NP 049-2000, publicat în Buletinul Construcțiilor nr. 5/2001, precum și a celorlalte reglementări tehnice în vigoare.

(2) Auditorul energetic întocmește raportul de expertiză energetică și certificatul energetic al clădirii existente, care se depun la arhiva consiliului local și constituie baza de date pentru întocmirea de către autoritățile administrației publice locale a propunerilor de programe anuale de acțiuni pentru reabilitarea termică.

Art. 5. — (1) Expertizarea energetică se realizează de către auditori atestați, care își pot desfășura activitatea în calitate de angajat al unei persoane juridice autorizate, sau autorizați ca persoane fizice să desfășoare activități în mod independent, cu respectarea reglementărilor tehnice în vigoare.

(2) Prin *persoană juridică autorizată* se înțelege persoana juridică având calitatea de agent economic cu activitate de expertizare și audit energetic înscrisă în statut sau de instituție publică cu atribuții în domeniul expertizării și auditului energetic și care are angajat, în condițiile legii, auditor energetic persoană fizică atestată, în conformitate cu reglementările tehnice în vigoare.

Art. 6. — (1) Auditul energetic/studiul de fezabilitate constă în stabilirea din punct de vedere tehnic și economic, pe baza expertizei energetice, a soluțiilor de reabilitare și/sau modernizare termoenergetică a clădirii și a instalațiilor de încălzire și de alimentare cu apă caldă menajeră aferente acesteia.

(2) Studiul de fezabilitate se efectuează de către un auditor energetic atestat, cu respectarea „Normativului pentru realizarea auditului energetic al clădirilor existente și a instalațiilor de încălzire și de apă caldă menajeră aferente acestora”, indicativ NP 047-2000, publicat în Buletinul Construcțiilor nr. 5/2001.

(3) Studiul de fezabilitate va cuprinde soluțiile tehnice și costurile privind reabilitarea termică, devizul general și indicatorii tehnico-economici, precum și defalcarea costurilor și

a eficienței energetice pe fiecare măsură de reabilitare termică propusă.

(4) Indicatorii tehnico-economici se aprobă prin hotărâre a consiliilor locale, conform reglementărilor în vigoare, cu acordul prealabil al adunării generale a asociațiilor de proprietari.

Art. 7. — (1) Proiectarea lucrărilor de reabilitare termică a clădirilor de locuit multietajate se realizează de către persoane juridice autorizate.

(2) Prin *persoană juridică autorizată* se înțelege persoana juridică având calitatea de agent economic cu activitate de proiectare în construcții înscrisă în statut sau de instituție publică cu atribuții în domeniul proiectării în construcții și care are angajați, potrivit legii, auditor energetic persoană fizică atestată, precum și personal tehnic pentru proiectarea, pe specialități, a lucrărilor de intervenție pentru reabilitarea termică a clădirilor.

(3) Elaborarea proiectului tehnic, caietelor de sarcini și a detaliilor de execuție pentru reabilitarea termică a clădirilor de locuit multietajate se realizează în baza studiului de fezabilitate (auditul energetic), cu respectarea Legii nr. 10/1995 privind calitatea în construcții, cu modificările ulterioare, și a reglementărilor tehnice în vigoare.

(4) Studiul de fezabilitate, proiectul tehnic, caietele de sarcini și detaliile de execuție se verifică de verificatori tehnici atestați de Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului, pentru cerințele de calitate stabilite de proiectant, conform prevederilor Legii nr. 10/1995, cu modificările ulterioare.

Art. 8. — (1) Executarea lucrărilor de reabilitare termică se realizează de către persoane juridice autorizate, cu respectarea obligațiilor ce decurg din Legea nr. 10/1995, cu modificările ulterioare, și din reglementările tehnice în vigoare.

(2) Prin *persoană juridică autorizată* se înțelege persoana juridică având calitatea de agent economic cu activitate de execuție în construcții-montaj înscrisă în statut pentru categoriile de construcții și instalații aferente pentru care urmează să efectueze lucrările de intervenție și care are angajați, potrivit legii, personal tehnic de specialitate și responsabili tehnici atestați pentru executarea, pe specialități, a lucrărilor de reabilitare termică a clădirilor.

Art. 9. — (1) Urmărirea și verificarea executării lucrărilor de reabilitare termică se fac printr-un inspector de șantier, conform programului pentru controlul calității stabilit de proiectant.

(2) Obligațiile inspectorului de șantier sunt prevăzute în Procedura de autorizare a inspectorilor de șantier, aprobată prin Ordinul ministrului lucrărilor publice, transporturilor și locuinței nr. 488/2002, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 264 din 19 aprilie 2002.

Art. 10. — Proprietarii și asociațiile de proprietari/localitari, proiectanții și executanții lucrărilor de reabilitare termică, precum și coordonatorii programelor anuale sunt obligați să ia toate măsurile tehnico-organizatorice și financiare care le revin, potrivit legii, pentru ca, o dată începută executarea lucrărilor de reabilitare termică, acestea să continue conform graficului de execuție stabilit, cu încadrarea în indicatorii tehnico-economici aprobați la faza studiu de fezabilitate și în durata de execuție stabilită prin autorizația de construire emisă pentru lucrările de reabilitare termică.

CAPITOLUL II

Condițiile de eligibilitate și criteriile de selecție a clădirilor de locuit multietajate

Art. 11. — Condițiile de eligibilitate a clădirilor de locuit multietajate propuse a fi incluse în programele anuale sunt:

a) existența hotărârii, adoptată în adunarea generală a proprietarilor, privind aprobarea deciziei de intervenție, în condițiile ordonanței de urgență, pentru reabilitarea termică a clădirii;

b) existența fondului de reparații disponibil finanțării cheltuielilor pentru reabilitarea termică a clădirii și care, potrivit legii, revine în sarcina asociației de proprietari.

Art. 12. — Criteriile tehnice de selecție a clădirilor de locuit multietajate propuse a fi incluse în programele anuale sunt:

a) anul construirii (anul recepției clădirii), în intervalul 1950—1985, având prioritate cele cu o vechime mai mare;

b) proiectul după care a fost executată clădirea și soluția constructivă, având prioritate cele construite după proiecte-tip în soluția constructivă cu panouri mari;

c) starea tehnică a clădirii, din punct de vedere al cerinței de rezistență și stabilitate, având prioritate cele care nu necesită lucrări de consolidare;

d) zona climatică, ordinea de prioritate a amplasamentelor fiind în: zona IV, zona III, zona II, zona I, zone climatice stabilite prin reglementările tehnice în vigoare;

e) regimul de înălțime al clădirii, având prioritate cele cu mai multe niveluri;

f) numărul de apartamente, având prioritate cele cu număr mai mare de apartamente;

g) suprafața desfășurată, având prioritate cele cu suprafață desfășurată mai mare;

h) modul de înregistrare (contorizat/paușal) și consumul de energie termică din ultimul an calendaristic pentru încălzire și alimentare cu apă caldă menajeră, având prioritate cele contorizate și cele cu consum mare de agent termic înregistrat în ultimul an calendaristic;

i) existența unor factori cu efecte agravante asupra igienei și sănătății oamenilor (igrasie, mucegai etc.);

j) densitatea populației din zona de amplasare, având prioritate cele amplasate în zone dens populate;

k) pierderile termice ale clădirii, având prioritate cele cu pierderi mai mari.

CAPITOLUL III

Fundamentarea programelor anuale

Art. 13. — (1) Consiliile locale ale municipiilor/orașelor, respectiv ale sectoarelor municipiului București, în aria lor de autoritate identifică și inventariază clădirile de locuit multietajate.

(2) Pe baza datelor obținute potrivit alin. (1) consiliile locale ale municipiilor/orașelor, respectiv ale sectoarelor municipiului București, notifică asociațiilor de proprietari/localitari condițiile de eligibilitate și criteriile de selecție a clădirilor de locuit multietajate, precum și etapele de intervenție și modul de finanțare a cheltuielilor, în condițiile ordonanței de urgență.

Art. 14. — (1) Asociațiile de proprietari notificate pot solicita în scris consiliului local includerea clădirilor în programele anuale de reabilitare termică.

(2) Solicitarea va fi însoțită de următoarele documente:

a) fișa de identificare a clădirii de locuit multietajate, conform anexei nr. 2a);

b) lista proprietarilor și destinația spațiilor din clădirea de locuit multietajată, conform anexei nr. 2b);

c) hotărârea adunării generale a proprietarilor privind aprobarea deciziei de intervenție pentru reabilitarea termică a clădirii;

d) extrasul de cont din care să reiasă fondul de reparații disponibil finanțării cheltuielilor pentru reabilitarea termică a clădirii care, potrivit legii, revine în sarcina asociației de proprietari.

Art. 15. — La termenele prevăzute, conform legii, pentru fundamentarea proiectului de buget pe anul următor:

a) consiliile locale ale municipiilor/orașelor, respectiv ale sectoarelor municipiului București, analizează solicitările și verifică documentele primite, întocmesc listele de priorități anuale cuprinzând și estimarea cheltuielilor, pe etape de intervenție și surse de finanțare pentru reabilitarea termică a clădirilor de locuit multietajate, și le înaintează consiliilor județene, respectiv Consiliului General al Municipiului București, conform anexei nr. 3a);

b) consiliile județene, respectiv Consiliul General al Municipiului București, analizează listele de priorități primite și transmit la Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului centralizatoarele listelor pe localități, respectiv sectoare ale municipiului București, cuprinzând nominalizarea clădirilor de locuit multietajate propuse a fi incluse în programele anuale și estimarea cheltuielilor aferente, pe etape de intervenție pentru reabilitare termică și surse de finanțare, conform anexei nr. 3b);

c) Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului, în baza fundamentărilor prezentate de autoritățile publice locale, solicită Ministerului Finanțelor Publice includerea în proiectul bugetului de stat a sumelor necesare din alocații de la bugetul de stat, pentru finanțarea cheltuielilor potrivit art. 7 și art. 8 lit. a) din ordonanța de urgență;

d) în limita fondurilor cu această destinație, aprobate anual prin legea bugetului de stat, Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului definitivează programul anual de reabilitare termică a clădirilor de locuit multietajate și, conform art. 2 alin. (2) din ordonanța de urgență, îl supune aprobării Guvernului.

CAPITOLUL IV

Acțiunile coordonatorilor programelor anuale și ale asociațiilor de proprietari/locatari

Art. 16. — (1) Coordonatorii programelor anuale sunt, potrivit art. 6 alin. (1) din ordonanța de urgență, primarii municipiilor și orașelor, respectiv primarii sectoarelor municipiului București.

(2) Consiliile județene, Consiliul General al Municipiului București și consiliile locale ale municipiilor/orașelor, respectiv ale sectoarelor municipiului București, prin coordonatorii programelor anuale, încheie convenții, conform convenției-cadru prevăzute în anexa nr. 4, cu proprietarii persoane fizice și/sau juridice și cu asociațiile de proprietari/locatari din clădirile de locuit multietajate nominalizate în programele anuale, în vederea derulării și finanțării, în condițiile ordonanței de urgență, a etapelor de intervenție pentru reabilitarea termică a clădirilor de locuit multietajate.

Art. 17. — Primarii municipiilor și orașelor, respectiv primarii sectoarelor municipiului București, în baza convențiilor încheiate, vor acționa pentru:

a) fundamentarea sumelor necesare pentru finanțarea cheltuielilor privind expertizarea energetică, proiectarea și executarea lucrărilor de reabilitare termică, în condițiile art. 7 și 8 din ordonanța de urgență;

b) încheierea, în condițiile legii, a contractelor dintre persoanele fizice/juridice, în calitate de prestatori de servicii și lucrări atestați/autorizați, pe de o parte, și consiliile locale și proprietarii/asociațiile de proprietari, în calitate de investitori și beneficiari în condițiile legii, pe de altă parte, pentru acțiunile nominalizate la lit. a);

c) aprobarea, prin hotărâre a consiliului local, a indicatorilor tehnico-economici aferenți soluțiilor pentru reabilitarea termică, fundamentate în studiul de fezabilitate și însușite în adunarea generală a proprietarilor;

d) emiterea, în condițiile legii, a certificatului energetic, a certificatului de urbanism și a autorizației de construire pentru lucrări de reabilitare termică;

e) verificarea documentelor de plată, acordarea vizei de control financiar preventiv și decontarea din transferuri de la bugetul de stat a sumelor alocate pentru finanțarea cheltuielilor efectuate privind expertizarea energetică, proiectarea și subvenționarea lucrărilor de reabilitare termică executate, în condițiile art. 7 și ale art. 8 lit.a) din ordonanța de urgență;

f) organizarea recepției la terminarea lucrărilor de reabilitare termică, precum și a recepției finale.

Art. 18. — Asociațiile de proprietari/locatari, în baza convențiilor încheiate, vor acționa pentru:

a) facilitarea accesului în clădire — apartamente și spații cu altă destinație — al persoanelor fizice/juridice autorizate pentru expertizarea energetică, proiectarea și executarea lucrărilor de reabilitare termică;

b) prezentarea în adunarea generală a proprietarilor și însușirea soluțiilor de intervenție pentru reabilitarea termică, fundamentate în studiul de fezabilitate (audit energetic), pentru care se va continua proiectarea lucrărilor de reabilitare termică;

c) constituirea fondului de reparații în cuantum de minimum 15% din cheltuielile aferente executării lucrărilor de reabilitare termică;

d) asigurarea prin credite bancare și subvenții de la bugetul de stat a fondurilor necesare până la cuantumul de 85% din cheltuielile aferente executării lucrărilor de reabilitare termică, din care 30% se asigură prin subvenție de la bugetul de stat, în limita fondurilor aprobate anual cu această destinație în bugetul Ministerului Transporturilor, Construcțiilor și Turismului;

e) verificarea prin inspectori de șantier și aprobarea în comitetul asociației de proprietari a documentelor de plată și decontarea serviciilor/lucrărilor executate din fondurile constituite/asigurate potrivit lit. c) și d), mai puțin subvenția de la bugetul de stat;

f) participarea la recepție, la terminarea lucrărilor de reabilitare termică, precum și la recepția finală.

CAPITOLUL V

Modalitatea de finanțare a cheltuielilor privind reabilitarea termică a clădirilor de locuit multietajate, inclusiv din subvenția de la bugetul de stat

Art. 19. — (1) Finanțarea cheltuielilor privind expertizarea energetică și auditul energetic/studiul de fezabilitate, precum și proiectarea lucrărilor de reabilitare termică a clădirilor de locuit multietajate (faza proiect tehnic + detalii de execuție), nominalizate în programele anuale aprobate prin hotărâre a Guvernului, se asigură, potrivit art. 7 din ordonanța de urgență, în limita fondurilor aprobate anual cu această destinație în bugetul Ministerului Transporturilor, Construcțiilor și Turismului.

(2) Subvenția de la bugetul de stat pentru finanțarea cheltuielilor privind executarea lucrărilor pentru reabilitarea termică a clădirilor de locuit multietajate, nominalizate în programele anuale aprobate prin hotărâre a Guvernului, se asigură, pentru locuințele proprietate a persoanelor fizice, potrivit art. 8 lit. a) din ordonanța de urgență, în limita fondurilor aprobate anual cu această destinație în bugetul Ministerului Transporturilor, Construcțiilor și Turismului.

Art. 20. — Pentru decontarea din alocații de la bugetul de stat a serviciilor contractate — expertizare energetică și/sau proiectare — persoanele fizice/juridice autorizate vor depune la consiliile locale ale municipiilor/orașelor, respectiv ale sectoarelor municipiului București, după caz, următoarele documente:

a) auditorii energetici persoane fizice/juridice, la termenele prevăzute în contracte, vor depune, după caz, raportul de expertiză energetică și certificatul energetic, în 3 exemplare, din care un exemplar se va înainta asociației de

proprietari, un exemplar se va pune la dispoziție proiectantului și un exemplar se va arhiva de către consiliul local;

b) proiectanții persoane juridice, la termenele prevăzute în contracte, vor depune auditul energetic/studiul de fezabilitate, proiectul tehnic, caietele de sarcini și detaliile de execuție, verificate de verificatori tehnici atestați de Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului, în 5 exemplare, din care 3 exemplare se vor pune la dispoziție executantului, un exemplar se va înainta asociației de proprietari și un exemplar se va arhiva de către consiliul local.

Art. 21. — Pentru decontarea din alocații de la bugetul de stat a subvenției pentru finanțarea cheltuielilor privind executarea lucrărilor de reabilitare termică contractate, aferente locuințelor proprietate a persoanelor fizice, executanții persoane juridice vor depune lunar la consiliile locale ale municipiilor/orașelor, respectiv ale sectoarelor municipiului București, situațiile de lucrări executate, verificate de inspectorul de șantier.

Art. 22. — (1) Consiliile locale ale municipiilor/orașelor, respectiv ale sectoarelor municipiului București, verifică documentele prevăzute la art. 20, în concordanță cu clauzele contractuale și cu actele normative în vigoare, întocmesc deconturile justificative, conform anexei nr. 5a), și acordă viza de control financiar preventiv pentru finanțarea cheltuielilor și alocarea subvenției de la bugetul de stat, potrivit art. 7 și art. 8 lit. a) din ordonanța de urgență.

(2) Subvenția de la bugetul de stat pentru finanțarea cheltuielilor privind executarea lucrărilor de reabilitare termică, aferentă locuințelor proprietate a persoanelor fizice, se calculează prin aplicarea cotei procentuale de 30% la 85% din valoarea lucrărilor executate, inclusiv T.V.A., aferentă locuințelor proprietate a persoanelor fizice.

(3) Cheltuielile pentru executarea lucrărilor de reabilitare termică, aferente locuințelor proprietate a persoanelor fizice, se determină din total cheltuieli proporțional cu cota-parte indiviză deținută de aceste persoane fizice.

(4) Până la data de 5 a fiecărei luni pentru luna precedentă consiliile locale ale municipiilor/orașelor, respectiv ale sectoarelor municipiului București, înregistrează la consiliul județean, respectiv la Consiliul General al Municipiului București, deconturile justificative, în două exemplare, aprobate de coordonatorii programelor anuale.

Art. 23. — (1) Consiliul județean, respectiv Consiliul General al Municipiului București, întocmește centralizatorul deconturilor justificative conform anexei nr. 5b) și acordă viza de control financiar preventiv.

(2) Până la data de 10 a fiecărei luni pentru luna precedentă consiliile județene, respectiv Consiliul General al Municipiului București, înregistrează la Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului centralizatoarele deconturilor justificative aprobate de președinții consiliilor județene, respectiv de primarul general al municipiului București, la care se anexează câte un exemplar din deconturile justificative aprobate de coordonatorii programelor anuale.

Art. 24. — Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului, prin direcțiile de specialitate:

a) examinează centralizatoarele deconturilor justificative și întocmește nota de fundamentare conform anexei nr. 6;

b) solicită Ministerului Finanțelor Publice, în baza notei de fundamentare aprobate de ordonatorul principal de credite, deschiderea de credite bugetare privind plata din transferuri de la bugetul de stat a cheltuielilor privind expertizarea energetică, elaborarea documentației de proiectare și subvenționarea execuției lucrărilor, în condițiile art. 7 și ale art. 8 lit. a) din ordonanța de urgență, pentru reabilitarea termică a clădirilor de locuit multietajate nominalizate în programele anuale.

Art. 25. — (1) Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului, în limita creditelor bugetare deschise de Ministerul Finanțelor Publice, virează sumele aprobate, cu ordine de plată tip trezorerie, în bugetele consiliilor județene, respectiv al Consiliului General al Municipiului București, la venituri pentru finanțarea acțiunilor privind reabilitarea termică a clădirilor de locuit multietajate.

(2) Consiliul județean, respectiv Consiliul General al Municipiului București, virează sumele aprobate, cu ordine de plată tip trezorerie, în bugetele consiliilor locale ale municipiilor/orașelor, respectiv ale sectoarelor municipiului București, la venituri pentru finanțarea acțiunilor privind reabilitarea termică a clădirilor de locuit multietajate.

(3) Consiliile locale ale municipiilor/orașelor, respectiv ale sectoarelor municipiului București, la primirea sumelor în cont, în termen de 3 zile lucrătoare, vor efectua plățile în conturile auditorilor, proiectanților sau executanților, după caz, nominalizați în deconturile justificative.

CAPITOLUL VI

Contractarea serviciilor și lucrărilor

Art. 26. — Expertizarea energetică, elaborarea proiectului, caietelor de sarcini și a detaliilor de execuție, precum și executarea lucrărilor de reabilitare termică, finanțate integral sau parțial din fonduri publice, se contractează cu respectarea prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 60/2001 privind achizițiile publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 212/2002, ale Hotărârii Guvernului nr. 461/2001 pentru aprobarea Normelor de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 60/2001 privind achizițiile publice și ale următoarelor ordine comune ale ministrului finanțelor publice și ministrului lucrărilor publice, transporturilor și locuinței:

— nr. 1.013/873/2001 privind aprobarea structurii, conținutului și modului de utilizare a Documentației standard pentru elaborarea și prezentarea ofertei pentru achiziția publică de servicii, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 340 din 27 iunie 2001;

— nr. 1.014/874/2001 privind aprobarea structurii, conținutului și modului de utilizare a Documentației standard pentru elaborarea și prezentarea ofertei pentru achiziția publică de lucrări, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 357 din 4 iulie 2001.

CAPITOLUL VII

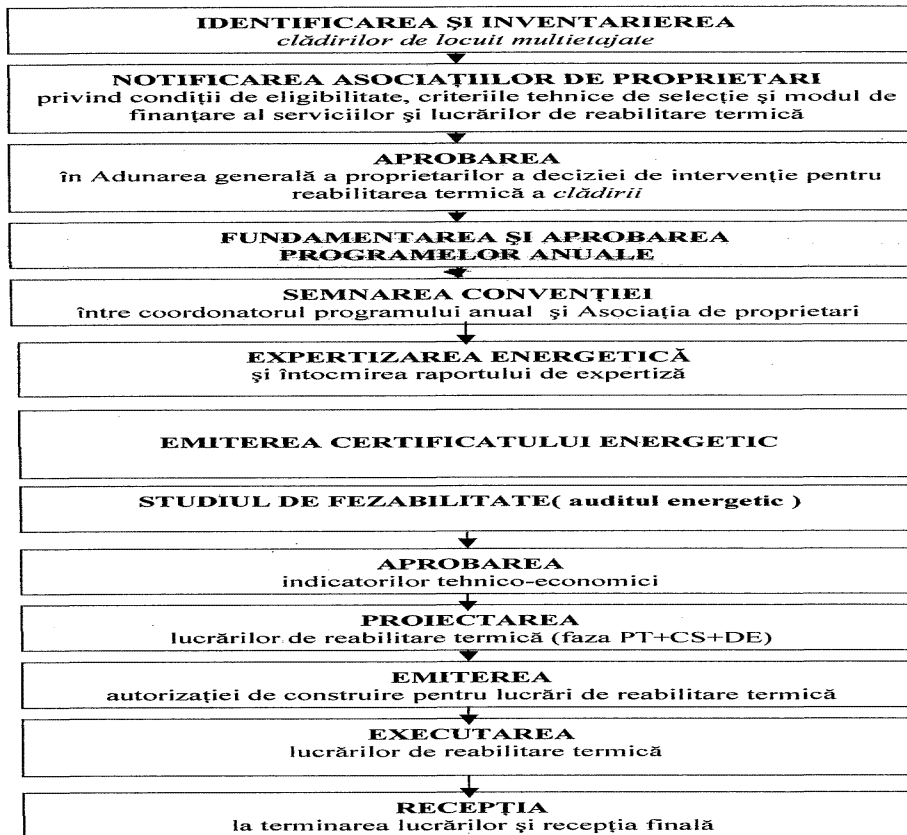
Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 27. — (1) În vederea fundamentării soluțiilor tehnico-economice privind reabilitarea termică a clădirilor de locuit multietajate, Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului finanțează studii, audit și realizarea de prototipuri în cadrul unor programe-pilot care cuprind expertizarea energetică, proiectarea și executarea de lucrări de reabilitare termică la clădiri de locuit multietajate.

(2) Finanțarea cheltuielilor privind serviciile și lucrările prevăzute la alin. (1) se va face din fondul constituit din veniturii proprii la Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului pentru activitatea de reglementare în construcții, urbanism, amenajarea teritoriului și habitat, în baza art. 40 din Legea nr. 10/1995, cu modificările ulterioare, și a anexei nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 203/2003 pentru aprobarea Regulamentului privind tipurile de reglementări tehnice și de cheltuieli aferente activității de reglementare în construcții, urbanism, amenajarea teritoriului și habitat, precum și a Normelor metodologice privind criteriile și modul de alocare a sumelor necesare unor lucrări de intervenție în primă urgență la construcții vulnerabile și care prezintă pericol public.

Art. 28. — Anexele nr. 1—6 fac parte integrantă din prezentele norme metodologice.

**Etapizarea serviciilor și lucrărilor
pentru reabilitarea termică a clădirilor de locuit multietajate**
-sinteza circuitului informațional-decizional-

ASOCIAȚIA DE PROPRIETARI
Localitatea ....., Județul (sector).....
Str.: ....., nr. ...., bloc....., Cod poștal.....
Cod fiscal: .....

Nr..... din .....

**FIȘA DE IDENTIFICARE
A CLĂDIRII DE LOCUIT MULTIETAJATE**

- a) anul construirii (anul recepției clădirii);
- b) proiectul după care a fost executată clădirea și soluția constructivă privind închiderile perimetrice (materiale utilizate pentru tâmplărie, pereți exteriori, învelitoare)
- c) zona climatică;
- d) regimul de înălțime al clădirii;
- e) numărul de apartamente;
- f) suprafața desfășurată;
- g) modul de furnizare a agentului termic (sisteme centralizate ale unităților administrativ - teritoriale, centrală termică de imobil, centrală termică de scară, etc.)
- h) modul de înregistrare (contorizat/paușal) și consumul de energie termică din ultimul an calendaristic pentru încălzire și prepararea apei calde menajere;
- i) existența unor factori cu efecte agravante asupra igienei și sănătății oamenilor (igrasie, mucegai etc.).

Răspundem pentru realitatea și exactitatea datelor înscrise.

Data întocmirii: .....

Președintele ,

Administrator,

*) Anexele nr. 1 și 2a) sunt reproduse în facsimil.

ASOCIAȚIA DE PROPRIETARI
 Localitatea ....., Județul (sector).....
 Str.: ....., nr. ...., bloc.....
 Cod poștal..... Cod fiscal: .....

ANEXA Nr. 2b)¹⁾
 la normele metodologice

Nr..... din .....

LISTA PROPRIETARILOR ȘI DESTINAȚIA SPAȚIILOR DIN CLĂDIREA DE LOCUIT MULTIETAJATĂ

notificată pentru lucrări de reabilitare termică

A. SPAȚII CU DESTINAȚIA DE LOCUINȚE:

Nr. crt	Nr. apartament	Regimul juridic al proprietății:			Act de proprietate ^{*)}			Suprafața utilă în proprietate individuală -mp-	Cota-parte indiviză din proprietatea comună -%-	Semnătură proprietar
		Proprietate privată a persoanelor fizice	În proprietatea sau în administrarea instituțiilor publice	În proprietatea sau în administrarea agenților economici	Tip	Emitent	Nr. și data întabulării în cartea funciară			
		Nume și prenume	Denumire	Denumire						
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
TOTAL (A):										

B. SPAȚII CU ALTĂ DESTINAȚIE:

Nr. crt	Nr. spațiu cu altă destinație	Regimul juridic al proprietății:			Act de proprietate ^{*)}			Suprafața utilă în proprietate individuală -mp-	Cota-parte indiviză din proprietatea comună -%-	Semnătură proprietar
		Proprietate privată a persoanelor fizice	În proprietatea sau în administrarea instituțiilor publice	În proprietatea sau în administrarea agenților economici	Tip	Emitent	Nr. și data întabulării în cartea funciară			
		Nume și prenume	Denumire	Denumire						
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
TOTAL (B):										

RECAPITULAȚIE

	Nr. locuințe Nr. spații	Suprafața utilă în proprietate individuală -mp-	Cota-parte din proprietatea comună -%-
A. LOCUINȚE – TOTAL, din care:			
A.1. Proprietate privată persoane fizice			
A.2. În proprietatea sau în administrarea instituțiilor publice			
A.3. În proprietatea sau în administrarea agenților economici			
B. SPAȚII CU ALTĂ DESTINAȚIE - TOTAL, din care:			
B.1. Proprietate privată persoane fizice			
B.2. În proprietatea sau în administrarea instituțiilor publice			
B.3. În proprietatea sau în administrarea agenților economici			
TOTAL (A+B):	X		100,00

Răspundem pentru realitatea și exactitatea datelor înscrise (situația întocmită la data de .....

Președinte

Administrator

*) Se anexează în copie.

¹⁾ Anexa nr. 2b) este reprodusă în facsimil.

JUDEȚUL ..... / MUNICIPIUL BUCUREȘTI
 CONSILIUL LOCAL .....

ANEXA Nr. 3a*)
 la normele metodologice

Nr. .... din .....

**LISTA DE PRIORITĂȚI
 PE ETAPE DE INTERVENȚIE PENTRU FINANȚAREA
 CHELTUIELILOR PRIVIND REABILITAREA TERMICĂ A
 CLĂDIRILOR DE LOCUIT MULTIETAJATE
 ȘI ESTIMAREA CHELTUIELILOR ȘI A SUBVENȚIEI DE LA
 BUGETUL DE STAT**

pentru anul .....

Nr. crt.	Adresă imobil ¹⁾	Anul construirii	Regim de înălțime S+P+...E	Număr apartamente	Suprafața construită desfășurată -mp-	Cota-parte indiviză ²⁾ din proprietatea comună -%-	Valoare totală (incl. TVA) -mii lei-	din care:					Total fonduri de la bugetul de stat ⁴⁾ -mii lei-
								Subvenții de la bugetul de stat pentru ³⁾		Cheltuieli de execuție			
								E	P	Fond de reparații	Credite	Subvenții de la bugetul de stat (S) ³⁾	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13=8+9+12
1													
2													
n													
TOTAL													

Răspundem pentru legalitatea, necesitatea, oportunitatea, realitatea și exactitatea datelor înscrise.

Primar
 .....

.....
 Direcția tehnică-investiții
 Director
 .....

.....
 Direcția economică - buget-finanțe
 Director
 .....

¹⁾ Clădiri de locuit multietajate care se încadrează în prevederile art. 1 din Ordonanță, listate în ordinea de prioritate stabilită pe criterii tehnice.

²⁾ Cota – parte din proprietatea comună a imobilului care revine locuințelor proprietate privată a persoanelor fizice;

³⁾ E-expertiză energetică; P- proiectare; S- subvenție privind executarea lucrărilor pentru reabilitarea termică a clădirilor de locuit multietajate, aferentă locuințelor proprietate a persoanelor fizice.

⁴⁾ Finanțarea se asigură conform art. 7 și art. 8, lit. a) din Ordonanță.

*) Anexa nr. 3a) este reprodusă în facsimil.

CONSILIUL JUDEȚEAN...../
CONSILIUL GENERAL AL MUNICIPIULUI BUCUREȘTI

ANEXA Nr. 3b)^{*)}
la normele metodologice

Nr. .... din .....

**CENTRALIZATORUL LISTELOR DE PRIORITĂȚI
PE ETAPE DE INTERVENȚIE PENTRU FINANȚAREA
CHELTUIELILOR PRIVIND REABILITAREA TERMICĂ A
CLĂDIRILOR DE LOCUIT MULTIETAJATE ȘI ESTIMAREA
CHELTUIELILOR ȘI A SUBVENȚIEI DE LA BUGETUL DE
STAT**

pentru anul .....

Nr crt	Consiliul local	Număr clădiri	Număr apartamente	Suprafața construită desfășurată -mp-	Valoare totală (incl. TVA)	din care:					Total fonduri de la bugetul de stat ²⁾	
						Subvenții de la bugetul de stat pentru ¹⁾		Cheltuieli de execuție				
						E	P	Fond de reparații	Credite	Subvenții de la bugetul de stat (S) ¹⁾		
0	1	2	3	4	-mii lei-	-mii lei-	-mii lei-	-mii lei-	-mii lei-	-mii lei-	-mii lei-	-mii lei-
1												
2												
n												
TOTAL												

Răspundem pentru legalitatea, necesitatea, oportunitatea, realitatea și exactitatea datelor înscrise.

Președinte / Primar general,

.....
Direcția tehnică - investiții
Director,

.....
Direcția economică - buget-finanțe
Director,

¹⁾ E-expertiză energetică; P- proiectare; S- subvenție privind executarea lucrărilor pentru reabilitarea termică a clădirilor de locuit multietajate, aferentă locuințelor proprietate a persoanelor fizice.

²⁾ Finanțarea se asigură conform art. 7 și art. 8, lit. a) din Ordonanță.

*) Anexa nr. 3b) este reprodusă în facsimil.

Nr. și data înregistrării la
Consiliul Local .....

CONVENȚIE

— conținut-cadru —

În scopul contractării serviciilor de expertizare energetică, proiectare și execuție a lucrărilor de reabilitare termică se constituie asociația între:

— **Autoritatea contractantă**, reprezentată prin ....., primarul municipiului/orașului ....., respectiv primarul sectorului ..... al municipiului București, ca autoritate executivă a administrației publice locale,

— **Asociația de proprietari**, legal constituită ca persoană juridică, reprezentată prin ....., președintele asociației,

— și, după caz, **proprietarii** persoane fizice și juridice care, potrivit ordonanței de urgență*), finanțează din surse proprii acțiunile pentru reabilitarea termică a clădirilor de locuit multietajate și se încheie prezenta convenție civilă.

1. Prin convenția civilă de constituire a asociației contractante se stabilesc, în condițiile și cu respectarea prevederilor ordonanței de urgență și ale celorlalte acte normative în domeniu:

a) proprietarii, destinația spațiilor din clădire și cotele-părți indivize din proprietatea comună care revine fiecărei proprietăți individuale, conform actelor de proprietate întabulate în cartea funciară;

b) sursele de finanțare asigurate în condițiile ordonanței de urgență;

c) obligațiile în sarcina fiecărei părți, conform ordonanței de urgență și celorlalte acte normative în vigoare, privind:

(i) atribuirea prin procedură de achiziție publică a contractelor de prestări de servicii/de executări de lucrări de reabilitare termică;

(ii) aprobarea deciziei de intervenție prin hotărâre a asociației de proprietari, adoptată în condițiile legii, pentru expertizarea energetică, proiectarea și executarea lucrărilor de reabilitare termică;

(iii) derularea contractelor, recepția, repartizarea cheltuielilor efectuate (pe surse de finanțare și pe proprietari), decontarea cheltuielilor efectuate.

2. Autoritatea contractantă reprezintă părțile asociației, în calitate de achizitor unic, în raporturile cu persoana juridică care prestează serviciile pentru expertizarea energetică/proiectarea lucrărilor de reabilitare termică sau care execută lucrările de reabilitare termică.

3. Fiecare parte semnatară a convenției răspunde, în condițiile legii, pentru îndeplinirea obligațiilor, conform actelor normative în vigoare și convenției încheiate.

4. La convenție se anexează:

a) Pentru expertizarea energetică și proiectarea lucrărilor de reabilitare termică:

(i) lista proprietarilor și destinația spațiilor;

(ii) hotărârea asociației de proprietari pentru contractarea, în condițiile ordonanței de urgență, a expertizei energetice și proiectării lucrărilor de reabilitare termică;

(iii) certificatul de urbanism pentru proiectarea și executarea lucrărilor de reabilitare termică.

b) Pentru executarea lucrărilor de reabilitare termică:

(i) lista proprietarilor și destinația spațiilor, actualizate;

(ii) hotărârea asociației de proprietari pentru contractarea, în condițiile ordonanței de urgență, a executării lucrărilor de reabilitare termică;

(iii) documente din care să reiasă asigurarea surselor de finanțare, conform art. 8 lit. a) din ordonanța de urgență;

(iv) autorizația de construire pentru executarea lucrărilor de reabilitare termică.

5. Convenția pentru constituirea asociației își încetează valabilitatea o dată cu admiterea recepției prestărilor de servicii/admiterea recepției lucrărilor de reabilitare termică.

6. Prezenta convenție a fost încheiată astăzi ....., în ..... exemplare, câte un exemplar cu valoare de original pentru fiecare parte semnatară.

Autoritatea contractantă

Primar,

.....

Asociația de proprietari

Președinte,

.....

Proprietari

.....

*) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 174/2002 privind instituirea măsurilor speciale pentru reabilitarea termică a unor clădiri de locuit multietajate, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 211/2003.

JUDEȚUL .....
CONSILIUL LOCAL .....
Nr. .... din .....

Aprobat
Primar,

DECONT JUSTIFICATIV

pentru luna ..... anul .....

privind finanțarea cheltuielilor și subvenției din alocații de la bugetul de stat, conform art. 7 și art. 8 lit. a) din ordonanța de urgență, pentru reabilitarea termică a clădirilor de locuit multietajate nominalizate în programe anuale

Nr. crt.	Adresa imobilului	Tip de acțiune ¹⁾ E P S	Date din contractele încheiate, aferente acțiunilor în derulare		Denumirea persoanei fizice/juridice autorizate	Nr. contului deschis la trezorerie al persoanei fizice/juridice autorizate	Cota-parte ³⁾ de proprietate indiviză - % -	Tipul documentului ²⁾	Valoarea serviciilor/lucrărilor realizate			Sume solicitate din alocații de la bugetul de stat ⁴⁾ - mii lei -			
			Nr./data contractului înregistrat la consiliul local	Durata contractului - luni -					Pretul contractului - mii lei - (inclusiv TVA)	Sumă echivalentă în euro - (exclusiv TVA)	Cumulat de la data începerii derulării contractului - mii lei - (inclusiv TVA)		Sumă echivalentă în euro - (exclusiv TVA)		
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
TOTAL pe acțiuni:													E	P	S
TOTAL GENERAL:															

Răspundem pentru legalitatea, necesitatea, oportunitatea, realitatea și exactitatea datelor înscrise.

Direcția tehnică-investiții
Director,

Vizat:
Control financiar preventiv

Direcția economică - buget-finanțe
Director,

1) E - expertiză energetică, P - proiectare; S - subvenție privind executarea lucrărilor pentru reabilitarea termică a clădirilor de locuit multietajate, aferentă locuințelor proprietate a persoanelor fizice.
2) RE - raport expertiză energetică; DP - documentație de proiectare; SL - situație de lucrări executate.
3) Cota aferentă locuințelor proprietate privată a persoanelor fizice.
4) Conform art. 7 și art. 8 lit. a) din ordonanța de urgență.

CONSILIUL JUDEȚEAN.....

ANEXA Nr. 5b)¹⁾
la normele metodologice

Nr. .... din .....

AprobatPreședinte /Primar
.....**CENTRALIZATORUL DECONTURILOR JUSTIFICATIVE
pentru luna .....anul.....**privind finanțarea cheltuielilor și subvenției din alocații de la bugetul de stat,
conform art. 7 și art. 8 lit. a) din *ordonanță*, pentru reabilitarea termică a *clădirilor
de locuit multietajate* nominalizate în *programe anuale*

Nr. crt.	Consiliul local		Număr clădiri de locuit multietajate	Tip acțiune ¹⁾	Suma din alocații de la bugetul de stat	
	Denumire	Nr. și data deconturilor justificative înregistrate la Consiliul județean/CGMB			Solicitată de Consiliul local - mii lei -	Aprobată de Consiliul județean/ CGMB - mii lei -
0	1	2	3	4	5	6
1				E		
				P		
				S		
n				E		
				P		
				S		
TOTAL pe acțiuni:				E		
				P		
				S		
					TOTAL GENERAL	

Răspundem pentru legalitatea, necesitatea, oportunitatea, realitatea și exactitatea datelor înscrise

¹⁾ E-expertiză energetică; P- proiectare ; S- subvenție privind executarea lucrărilor pentru reabilitarea termică a *clădirilor
de locuit multietajate*, aferentă locuințelor proprietate a persoanelor fizice.

Direcția tehnică-investiții

Director
.....

Vizat:

Control financiar preventiv
.....

Direcția economică - buget-finanțe

Director
.....

MINISTERUL TRANSPORTURILOR,
CONSTRUCȚIILOR ȘI TURISMULUI

ANEXA Nr. 6*)
la normele metodologice

Aprobat
Ministru,

.....

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

pentru luna .....anul.....

privind

deschiderea de credite bugetare pentru finanțarea cheltuielilor și subvenției din
alocații de la bugetul de stat, conform art. 7 și art. 8 lit. a) din ordonanță,
pentru reabilitarea termică a clădirilor de locuit multietajate nominalizate în programe
anuale

Nr. crt.	Consiliul județean / CGMB		Număr clădiri	Tip acțiune ¹⁾	Suma din alocații de la bugetul de stat	
	Denumire	Nr. și data centralizatorului deconturilor justificative înregistrat la MTCT			Solicitată de Consiliul județean / CGMB - mii lei -	Aprobată - mii lei -
0	1	2	3	4	5	6
1				E		
				P		
				S		
n				E		
				P		
				S		
TOTAL pe acțiuni:				E		
				P		
				S		
					TOTAL GENERAL	

¹⁾ E-expertiză energetică; P- proiectare ; S- subvenție privind executarea lucrărilor pentru reabilitarea termică a clădirilor de locuit multietajate, aferentă locuințelor proprietate a persoanelor fizice.

Secretar de stat,

.....

Direcția generală pentru construcții locuințe
Director general,

.....

Direcția generală economică și relații bugetare
Director general,

.....

*) Anexa nr. 6 este reprodusă în facsimil.

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL AGRICULTURII,
PĂDURILOR, APELOR
ȘI MEDIULUI
Nr. 335 din 14 mai 2003

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII
Nr. 714 din 23 iulie 2003

AUTORITATEA NAȚIONALĂ
PENTRU PROTECȚIA
CONSUMATORILOR
Nr. 318 din 5 septembrie 2003

ORDIN

pentru aprobarea Normelor cu privire la natura, conținutul, originea, fabricarea, etichetarea și marcarea unor produse din cacao și ciocolată destinate consumului uman

Văzând Referatul de aprobare nr. 125.825 din 10 aprilie 2003, întocmit de Direcția generală de implementare, reglementare și de management al resurselor biotehnologice,

având în vedere prevederile art. 34 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 97/2001 privind reglementarea producției, circulației și comercializării alimentelor, aprobată cu modificări prin Legea nr. 57/2002,

în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 739/2003 privind organizarea și funcționarea Ministerului Agriculturii, Pădurilor, Apelor și Mediului, al Hotărârii Guvernului nr. 743/2003 privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, și al Hotărârii Guvernului nr. 755/2003 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor,

ministrul agriculturii, pădurilor, apelor și mediului, ministrul sănătății și președintele Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor emit următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă Normele cu privire la natura, conținutul, originea, fabricarea, etichetarea și marcarea unor produse din cacao și ciocolată destinate consumului uman, prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Ministerul Agriculturii, Pădurilor, Apelor și Mediului, Ministerul Sănătății și Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor, prin direcțiile pentru agricultură și dezvoltare rurală județene și a municipiului București, direcțiile de sănătate publică județene și a municipiului București și, respectiv, oficiile județene pentru protecția consumatorilor vor duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 3. — Prezentul ordin abrogă Ordinul ministrului agriculturii, alimentației și pădurilor și al ministrului sănătății și familiei

nr. 125/383/2001 pentru aprobarea Normelor cu privire la natura, conținutul, originea, fabricarea, etichetarea și marcarea unor produse din cacao și ciocolată destinate consumului uman și Ordinul ministrului agriculturii, alimentației și pădurilor și al ministrului sănătății și familiei nr. 278/613/2002 privind modificarea și completarea Ordinului ministrului agriculturii, alimentației și pădurilor și al ministrului sănătății și familiei nr. 125/383/2001, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 700 din 5 noiembrie 2001 și, respectiv, nr. 692 din 20 septembrie 2002.

Art. 4. — Prezentul ordin va fi publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, și va intra în vigoare în termen de 12 luni de la data publicării.

Ministrul agriculturii, pădurilor,
apelor și mediului,
Ilie Sârbu

Ministrul sănătății,
Mircea Beuran

Președintele Autorității Naționale
pentru Protecția Consumatorilor,
Rovana Plumb,
secretar de stat

ANEXĂ

NORME

cu privire la natura, originea, fabricarea, etichetarea și marcarea unor produse din cacao și ciocolată destinate consumului uman

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. — În sensul prezentelor norme, *produsele din cacao și ciocolată* reprezintă produsele destinate consumului uman definite în anexa nr. 1.

Art. 2. — Produsele menționate în anexa nr. 1 sunt oferite spre vânzare numai dacă sunt în conformitate cu definițiile și cu regulile stabilite în prezentele norme.

CAPITOLUL II

Natura, conținutul, originea, fabricarea

Art. 3. — (1) Denumirile enumerate în anexa nr. 1 se aplică numai produselor definite la numărul respectiv și trebuie utilizate în comerț pentru descrierea acestora.

(2) Prevederile alin. (1) nu afectează totuși anumite denumiri combinate sub care se vinde produsul, acolo unde acestea se utilizează suplimentar, în conformitate cu uzanța comercială, pentru a indica alte produse care nu pot fi confundate cu cele definite în anexa nr. 1.

Art. 4. — La fabricarea produselor din ciocolată specificate la lit. A pct. 3, 4, 5, 6, 8 și 9 din anexa nr. 1 pot fi adăugate grăsimi vegetale, altele decât untul de cacao, așa cum sunt definite și enumerate în anexa nr. 2. Procentul adăugat de grăsimi

vegetale este de maximum 5% din produsul finit, după scăderea din masa totală a celorlalte ingrediente folosite în conformitate cu anexa nr. 1 lit. B, fără a reduce conținutul minim de unt de cacao și conținutul total de substanță uscată de cacao.

CAPITOLUL III

Etichetarea și marcarea

Art. 5. — Actele normative în vigoare privind etichetarea alimentelor se aplică produselor definite în anexa nr. 1, produse ce sunt destinate în formă neschimbată consumatorului final, cu următoarele mențiuni suplimentare, care să fie vizibile, lizibile și inteligibile:

a) denumirea produselor în cazul produselor definite la lit. A din anexa nr. 1; în cazul produselor definite la lit. A pct. 3, 4, 5, 6, 7 și 10 din anexa nr. 1, care sunt comercializate asortate, denumirile sub care se vând produsele pot fi înlocuite prin „ciocolată asortată” sau „ciocolată asortată umplută” ori alte asemenea denumiri. În acest caz poate fi o singură listă a ingredientelor pentru toate produsele asortate;

b) pentru produsele specificate la lit. A pct. 2c), 2d), 3, 4, 5, 8 și 9 din anexa nr. 1 eticheta trebuie să conțină o indicație referitoare la conținutul total de cacao în substanța uscată, prin declarația „substanță uscată de cacao ...% minimum”;

c) pentru produsele specificate la lit. A pct. 2b) și 2d) (a doua parte a frazei) din anexa nr. 1, se indică conținutul de unt de cacao;

d) pentru produsele din ciocolată specificate în art. 4, care conțin grăsimi vegetale, altele decât untul de cacao, pe etichetă se menționează utilizarea acestor grăsimi, prin declarația „conține și alte grăsimi vegetale pe lângă untul de cacao”. Această declarație trebuie să fie în același câmp vizual cu lista de ingrediente, clar separată de această listă, scrisă cu litere de aceeași mărime și grosime ca și denumirea sub care se vinde produsul, alăturată; denumirea sub care se vinde produsul poate apărea și în altă parte fără a încălca această cerință.

Art. 6. — Denumirile sub care se vând produsele „ciocolată”, „ciocolată cu lapte” și ciocolată „cuvertură”, specificate în anexa nr. 1, pot fi completate cu mențiuni sau calificative referitoare la criteriile de calitate care prevăd că produsul conține:

a) în cazul ciocolatei, minimum 43% substanță uscată totală de cacao, inclusiv minimum 26% unt de cacao;

b) în cazul ciocolatei cu lapte, minimum 30% substanță uscată totală de cacao și minimum 18% substanță uscată din lapte obținută prin deshidratarea parțială sau totală a laptelui integral, parțial ori complet degresat, din frișcă sau frișcă parțial ori total deshidratată, unt sau grăsimi din lapte, care include minimum 4,5% grăsime din lapte;

c) în cazul ciocolatei „cuvertură”, minimum 16% substanță uscată de cacao degresată.

CAPITOLUL IV

Dispoziții finale

Art. 7. — Prezentele norme sunt compatibile cu reglementările comunitare în domeniu și sunt armonizate cu prevederile Directivei Consiliului 2000/36.

Art. 8. — Anexele nr. 1 și 2 fac parte integrantă din prezentele norme.

ANEXA Nr. 1

la norme

A. DENUMIRI COMERCIALE, DEFINIȚII ȘI CARACTERISTICI

În sensul prezentelor norme, se aplică următoarele denumiri sub care se vând produsele:

1. *Unt de cacao* — grăsimea obținută din boabele de cacao sau părți din acestea și care prezintă conținut de substanță nesaponificabilă, determinată cu ajutorul eterului de petrol, de maximum 0,5%, cu excepția untului de cacao de presă, unde acest conținut este de maximum 0,35%, iar conținutul de acizi grași liberi este de maximum 1,75% (exprimat în acid oleic).

2. a) *Cacao pudră, cacao* — produsul obținut din transformarea boabelor de cacao care au fost curățate, decojite și prăjite în pudră și care conține minimum 20% unt de cacao, raportat la conținutul de substanță uscată, și maximum 9% umiditate.

b) *Cacao cu conținut redus de grăsime* — pudră de cacao care conține maximum 20% unt de cacao, raportat la conținutul de substanță uscată.

c) *Ciocolată pudră* — produsul care constă dintr-un amestec de cacao și zaharuri, amestec ce conține minimum 32% pudră de cacao.

d) *Ciocolată de băut, cacao îndulcită, pudră de cacao îndulcită* — produsul care constă dintr-un amestec de cacao pudră și zaharuri, care conține minimum 25% pudră de cacao; aceste denumiri trebuie însoțite de sintagma „conținut redus de grăsime” în cazul în care produsul este cu conținut redus de grăsime, așa cum este definit la lit. b).

3. *Ciocolată* — produsul obținut din produse de cacao și zaharuri care, sub rezerva lit. b), conține minimum 35% substanță uscată totală de cacao și care include minimum 18% unt de cacao și minimum 14% substanță uscată de cacao fără grăsime.

a) Această denumire, acolo unde este însoțită de cuvântul „fidea” sau „fulgi”, definește produsul sub formă de fidea sau fulgi, care trebuie să conțină minimum 32% substanță uscată totală de cacao, care include minimum 12% unt de cacao și minimum 14% substanță uscată de cacao fără grăsime.

b) Când această denumire este însoțită de cuvântul „cuvertură”, produsul trebuie să conțină minimum 35% substanță uscată totală de cacao, care include minimum 31% unt de cacao și minimum 2,5% substanță uscată de cacao fără grăsime.

c) Atunci când această denumire este însoțită de cuvântul „gianduja” (sau unul dintre derivatele cuvântului „gianduja”), produsul trebuie obținut în primul rând din ciocolată cu un conținut total minim de substanță uscată de cacao de 32%, inclusiv un conținut minim de substanță uscată de cacao fără grăsime de 8%, și, în al doilea rând, din alune fin măcinate în cantități în care 100 g de produs să conțină minimum 20 g și maximum 40 g de alune.

Se pot adăuga lapte sau/si substanță uscată din lapte obținută prin deshidratarea laptelui în asemenea proporție încât produsul finit să conțină maximum 5% substanță uscată din lapte, precum și migdale, alune sau alte varietăți similare, întregi sau sparte, în cantități care împreună cu alunele măcinate nu depășesc 60% din masa totală a produsului.

4. *Ciocolată cu lapte* — produsul obținut din produse din cacao, zaharuri și lapte sau derivați de lapte, care sub rezerva prevederilor pct. 1 lit. b), prezintă următoarele caracteristici: minimum 25% substanță uscată totală de cacao, minimum 14% substanță uscată din lapte, obținută prin deshidratarea parțială sau totală a laptelui integral, parțial ori complet degresat, din frișcă sau din frișcă parțial ori total deshidratată, unt sau grăsime din lapte, minimum 2,5% substanță uscată de cacao fără grăsime, minimum 3,5% grăsime din lapte și minimum 25% grăsime totală (unt de cacao și grăsime din lapte).

a) Această denumire, atunci când este însoțită de cuvântul „fidea” sau „fulgi”, definește produsul prezentat sub formă de fidea sau fulgi, care trebuie să conțină minimum 20% substanță uscată totală de cacao, minimum 12% substanță uscată din lapte, obținută prin deshidratarea parțială sau totală a laptelui integral, parțial ori complet degresat, din frișcă sau din frișcă parțial ori total deshidratată, unt sau grăsime din lapte și minimum 12% grăsime totală (unt de cacao și grăsime din lapte).

b) Când această denumire este însoțită de cuvântul „cuvertură”, produsul trebuie să conțină minimum 31% grăsimi totale (unt de cacao și grăsime din lapte).

c) Atunci când această denumire este însoțită de cuvântul „gianduja” (sau unul dintre derivatele cuvântului „gianduja”) ciocolata cu lapte și alune, produsul trebuie să fie obținut în primul rând din ciocolată cu lapte cu un conținut minim de 10% substanță uscată din lapte, obținută prin deshidratarea parțială sau totală a laptelui integral, parțial ori complet degresat, din frișcă sau frișcă parțial ori total deshidratată, unt sau grăsimi din lapte și, în al doilea rând, din alune fin măcinate în asemenea cantități încât 100 g de produs să conțină minimum 15 g și maximum 40 g de alune. Migdalele, alunele și alte varietăți similare se pot adăuga, întregi sau mărunțite, în cantități care împreună cu alunele măcinate să nu depășească 60% din masa totală a produsului.

d) Dacă în denumirea produsului cuvântul „lapte” este înlocuit de cuvântul „frișcă” sau „lapte degresat”, produsul trebuie să aibă un conținut de grăsime din lapte de minimum 5,5%, respectiv maximum 1%.

5. *Ciocolată cu lapte cu conținut ridicat de lapte* — produsul obținut din produse de cacao, zaharuri și lapte sau derivate din lapte și care conține: minimum 20% substanță uscată totală de cacao, minimum 20% substanță uscată din lapte, obținută prin deshidratarea parțială sau totală a laptelui integral, parțial ori complet degresat, din frișcă sau din frișcă parțial ori total deshidratată, unt sau grăsime din lapte, minimum 2,5% substanță uscată de cacao fără grăsime, minimum 5% grăsime din lapte și minimum 25% grăsimi totale (unt de cacao și grăsime din lapte).

6. *Ciocolată albă* — produsul obținut din unt de cacao, lapte sau derivate din lapte și zaharuri, care conține minimum 20% unt de cacao și minimum 14% substanță uscată din lapte, obținută

prin deshidratarea parțială sau totală a laptelui integral, parțial ori complet degresat, din frișcă sau frișcă parțial sau total deshidratată, unt ori grăsime din lapte, din care minimum 3,5% este grăsime din lapte.

7. *Ciocolată umplută, ciocolată cu umplutură de..., ciocolată cu interior din...* — produsul umplut a cărui parte exterioară constă din unul dintre produsele definite la pct. 3, 4, 5 și 6, cu excepția produselor al căror interior constă din produse de panificație, patiserie, biscuiți sau înghețată. Proportia de înveliș de ciocolată al produselor cu această denumire trebuie să fie de minimum 25% din masa produsului.

8. *Ciocolată a la taza* — produsul obținut din produse de cacao, zaharuri și făină sau amidon de grâu, orez ori porumb, care conține minimum 30% substanță uscată totală de cacao, care include minimum 18% unt de cacao și minimum 14% substanță uscată de cacao fără grăsime și maximum 8% făină sau amidon.

9. *Ciocolată obișnuită a la taza* — produsul obținut din produse din cacao, zaharuri și făină sau amidon din grâu, orez ori porumb, care conține minimum 30% substanță uscată de cacao, care include minimum 18% unt de cacao și minimum 12% substanță uscată de cacao fără grăsime și maximum 18% făină sau amidon.

10. *Bomboană de ciocolată sau pralină* — produsul de dimensiunea unei singure îmbucături, care constă din ciocolată umplută sau o singură ciocolată sau o combinație de diferite tipuri de ciocolată definite la pct. 3, 4, 5 sau 6 și alte ingrediente, astfel încât să reprezinte minimum 25% din masa totală a produsului.

B. INGREDIENTE OPȚIONALE AUTORIZATE. ADĂUGAREA DE INGREDIENTE

1. Fără a încălca prevederile art. 4 din norme și ale lit. B pct. 2, ingredientele pot fi adăugate produselor de ciocolată definite la lit. A pct. 3, 4, 5, 6, 8 și 9, dar este interzisă adăugarea de grăsimi animale și a derivatelor lor care nu rezultă exclusiv din lapte și de făină, amidon granule sau pudră, care sunt permise numai la produsele definite la lit. A pct. 8 și 9. Cantitatea acestor ingrediente adăugate nu poate depăși 40% din masa totală a produsului finit.

2. La produsele definite la lit. A pct. 2, 3, 4, 5, 6, 8 și 9 se pot adăuga numai acele arome care nu imită gustul ciocolatei sau al grăsimii din lapte.

C. CALCULAREA PROCENTELOR

1. Conținutul minim al produselor menționate la lit. A pct. 3, 4, 5, 6, 8 și 9 se calculează după scăderea masei ingredientelor menționate la lit. B, iar pentru produsele menționate la lit. A pct. 7 și 10 conținutul minim se calculează după scăderea masei ingredientelor, precum și a masei umpluturii.

2. Conținuturile de ciocolată ale produselor definite la lit. A pct. 7 și 10 se calculează în funcție de masa totală a produsului finit, inclusiv umplutura.

D. ZAHARURI

Zaharurile menționate în prezentele norme nu sunt limitate numai la acele zaharuri cuprinse în Ordinul ministrului agriculturii, alimentației și pădurilor, ministrului sănătății și familiei și al președintelui Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor nr. 269/453/81/2003 pentru aprobarea Normelor cu privire la natura, conținutul, originea, etichetarea și marcarea unor zaharuri destinate consumului uman, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 419 din 16 iunie 2003.

ANEXA Nr. 2
la norme

GRĂSIMI VEGETALE

1. Grăsimile vegetale menționate la art. 4 al cap. II din norme sunt individuale sau în amestec, echivalente ale untului de cacao, și trebuie să respecte următoarele criterii:

a) sunt grăsimi vegetale nonlaurice, bogate în trigliceride de tipul: palmitic-oleic-palmitic, palmitic-oleic-stearic, stearic-oleic-stearic;

b) sunt miscibile în orice proporție cu untul de cacao și sunt compatibile cu proprietățile fizice ale acestuia (punct de topire și temperatură de cristalizare, viteză de topire pentru faza de temperare);

c) sunt obținute numai prin procesul de rafinare și/sau fracționare, care exclud modificările enzimatică ale structurii trigliceridelor.

2. În conformitate cu criteriile de mai sus, următoarele grăsimi vegetale, obținute din plantele ale căror nume științifice sunt enumerate mai jos, se pot folosi:

— illipe, grăsime de Borneo sau Tengkwang, obținută din *Shorea spp.*;

— ulei de palmier obținut din *Elaeis guineensis*; *Elaeis olifera*;

— Sal obținută din *Shorea robusta*;

— Shea obținută din *Butyrospermum parkii*;

— Kokum gurgi obținută din *Garcinia indica*;

— sâmburi de Mango obținuți din *Mangifera indica*.

Se poate folosi și uleiul de cocos pentru producerea ciocolatei utilizate la fabricarea înghețatei și a altor produse similare.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2–4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București, cont nr. 2511.1—12.1/ROL Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București și nr. 5069427282 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București (alocat numai persoanelor juridice bugetare).

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1, bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 411.97.54, tel./fax 410.77.36.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78, E-mail: marketing@ramo.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro

---